

EXPRESS CODZIENNY

Za Redakcję i Wydawnictwo: Stefan Kiedrzyński, Kłosa ul. Stankiewicza 22

10 zł

Niedziela 15 sierpnia 1937 r.

Szanghaj w ogniu

Japończycy, poparci przez artylerię okrętową, ruszyli do ataku

LONDYN. Z Szanghaju donoszą: Gęsto zabudowana dzielnica chińska znajduje się pod silnym ogniem artylerii japońskiej. W natarciu japońskim bierze udział piechota, karabiny maszynowe, artyleria, oraz czołgi przy poparciu dział okrętowych.

Japońskie okręty wojenne systematycznie ostrzeliwują przystań You - Kong. Chińczycy stawiają zaciekle opór i cofając się wysadzają w powietrze mosty.

Starcia rozpoczęły się w nocy, przy czym trudno ustalić skąd padły pierwsze strzały. Nad ranem desant japoński, posuwający się naprzód, natrafił na opór wojsk chińskich. Wywiązała się strzelanina.

Japończycy ustawili baterie dział i oddziały czołgów naprzeciwko stanowisk zajmowanych przez Chińczyków i otworzyli ogień. W niedługim czasie pożar objął miasto chińskie, które z dzielnic międzynarodowej wygląda jak morze płomieni.

Obecnie Japończycy dotarli do toru wyścigowego Kiang - Wang, natrafiając na regularne wojska nankińskie. Tor ten oddalony jest o 7 klm. od rzeki Wang - Pu.

Japończycy przygotowują się do dalszego natarcia i ustawili cztery baterie ciężkich dział.

TOKIO. Agencja Domei donosi z Szanghaju: Strzelanina w

Szanghaju trwała przez cały dzień. Chińskie oddziały nieregularne i wolni strzelcy ostrzelali dzielnicę japońską.

Desant japoński walczy z wolnymi strzelcami i oddziałami nieregularnymi.

O godz. 16-ej Chińczycy, zajmujący stanowiska w dzielnicy Czapei, otworzyli ogień artyleryjski w kierunku dowództwa desantu japońskiego na ul. Kian gwan. Japończycy odpowiedzieli ogniem artyleryjskim.

Na cmentarzu japońskim, położonym na zachód od japońskiego dowództwa, po godz. 16 wybuchł pożar, przypuszczalnie spowodowany przez chińskie granaty zapalające.

Również stoi w płomieniach huta szklana w Czapei, będąca własnością obywateli japońskich. Wedle ostatnich doniesień, wojska chińskie znajdują się w odległości 100 metrów od wojsk japońskich po obu stronach rzeki Hongkiu.

Liczebność wojsk chińskich w okolicach Szanghaju oceniana jest na 5 dywizji, podczas gdy dwie dywizje, a mianowicie 87 i 88 walczą obecnie w Szanghaju z desantem japońskim.

SZANGHAJ. Źródła chińskie donoszą, iż Chińczycy podczas wczorajszych walk zdołali utrzymać most Patsu. O powyższy most toczyła się zacięta walka artyleryjska.

Wielki kompleks budynków na ul. Paoszan leży w gruzach.

Wedle ostatnich wiadomości, słysząc strzały armatnie. Przypuszczają, że Chińczycy podjęli nocne natarcie na siedzibę dowództwa japońskiego. Nad miastem stoi luna. Nad ranem oczekiwane jest bombardowanie stanowisk chińskich przez lotnictwo japońskie.

SZANGHAJ. Agencja Havasa donosi: Koło Nankou toczą się gwałtowne walki. Oddziały chińskie stawiają opór.

Donoszą również o walkach, toczących się koło miejscowości Liang - Chiang, na południe od Czang - Chin - Tien na linii Pekin - Hankou.

Nowy gubernator wschodniej części prowincji Hopei - Chitso-ungmo przeniósł swą siedzibę do miasta Tangchan, które staje się stolicą tej prowincji.

Włoskie kontrtorpedowce zatopiły hiszpański statek rządowy „Campeador”

LONDYN. Prasa wieczorna donosi, że załoga hiszpańskiego statku rządowego „Campeador”, która w liczbie 30-tu ocalała i przybyła do Tunisu, występuje z oskarżeniem, że kontrtorpedowce włoskie brały udział w ataku na statek.

Jak wiadomo, statek — cysterna „Campeador” był w drodze do Hiszpanii z Rosji, wioząc ładunek benzyny. Załoga twierdzi, że włoski kontrtorpedowiec „Saetta” podpłynął do statku w pobliżu wyspy włoskiej Lampedusa, leżącej między Maltą a wybrzeżem tuniskim.

Kontrtorpedowiec okrążył kilkakrotnie statek i popłynął za nim. W ciągu popołudnia przyłączył się drugi kontrtorpedowiec, tego samego typu co „Saetta”, ale bez flagi i nie posiadający uwidocznionej nazwy. Było to około 60 mil na wschód od Tunisu.

Oba kontrtorpedowce płynęły za statkiem aż do zmierzchu. Gdy się ściemniło i kontrtorpedowce nie zapaliły świateł, kapitan statku „Campeador” nabrał podejrzeń i zmienił kurs, zdążając w kierunku portu Kelivra, gdzie zamierzał się schronić.

Wówczas jeden z kontrtorpedowców dał ognia. Pocisk uderzył w halę maszyn, gdzie eks-

plodował i statek zaczął tonąć. Załoga spuściła łódzie ratunkowe, zanim jednak tego dokonała, w statek trafiły dwa dalsze pociski, zaś czwarty trafił w zbiornik z oliwą.

Statek stanął w płomieniach.

Dwunastu członków załogi żywym spłonęło w hali maszyn.

Władze w Salamance, w wydanym komunikacie twierdzą, że „Campeador” został zatopiony przez okręt wojenny powstanców.

Wielkie manewry włoskie

Bierze w nich udział 10 dywizji

RZYM. W nocy z 12 na 13 b.m. rozpoczęły się na Sycylii wielkie manewry, których założeniem jest obrona zachodniego wybrzeża wyspy przed desantem wojsk nieprzyjacielskich.

Na manewry przybyli król Wiktor Emanuel, książę Piemontu i Mussolini.

W manewrach bierze udział z każdej strony po 5 dywizji. Wśród wojsk „czerwonych”, nacierających, znajduje się specjalna grupa pancerna, złożona z szybkich jednostek.

Pierwsza faza manewrów przewiduje cofanie się wojsk niebieskich (sycylijskich) przed natarciem przeciwnika, w drugiej fazie „czerwoni” usiłować będą wdrzeć się w głąb wyspy, kierując się ku Palermo.

Zadaniem „niebieskich” będzie zgrupowanie i rzucenie maksimum sił do przeciwnatarcia. Stroną „niebieską” dowodzi gen. Ambrosio, stroną czerwoną gen. Nicolsi, kierownictwo manewrów spoczywa w ręku gen. Gabba.

Niemcy uciekają masowo z Londynu

Jedni z nakazu władz, inni... z własnego popędu

LONDYN. „Daily Herald” donosi o dalszych wydaleniach Niemców z Anglii.

Według dziennika, szereg obywateli niemieckich, poza trzema dziennikarzami, opuściło Anglię na skutek nakazu brytyjskiego Home Office. Inni znów mieli nagle wyjechać po przesłuchaniu ich przez funkcjonariuszy Scotland Yardu.

„Daily Herald” opisuje wypadek pewnej młodej i zamożnej kobiety, która zamieszkała w jednym z najbardziej luksusowych hoteli w Londynie. Działalność tej osoby zwróciła na siebie uwagę, wobec czego została ona przesłuchana przez władze policyjne.

Kobieta ta jednak zaprzeczyła zarzutowi, że przybyła do Londynu w innych celach, aniżeli jako turystka na wakacje. Po tym przesłuchaniu niezwłocznie opuściła Anglię i udała się do Niemiec, mimo że władze brytyjskie nie żądały jej wyjazdu.

Czystka trwa bez przerwy

Nowe aresztowania we Władystoku i na Białorusi

MOSKWA. Wychodząca we Władystoku „Tichookeanskaja Zwiezda” donosi, że przewodniczący władystockiego okręgowego komitetu wykonawczego (odpowiednik wojewody) Pietrow oraz dwaj członkowie tamtejszego komitetu partii komunistycznej zostali uwięzieni.

Kierownik władystockiego „Komsomołu” został uznany za „wroga ludu”.

Z Białorusi donoszą o nowych aresztowaniach. Wychodzący w

Mińsku dziennik „Raboczi” donosi o aresztowaniu białoruskich komisarzy handlu wewnętrznego i zdrowia.

Rekrutacja górników

W dniach 11 i 12 bm. odbyła się w Jarocinie ponowna rekrutacja górników wykwalifikowanych i niewykwalifikowanych do kopalni belgijskich. Dodatkowo odbędzie się rekrutacja robotników na wyjazd do Belgii i Francji z powiatu kępińskiego.

Straszną masakrą demonstrantów

Krwawe starcia z anarchistami w Barcelonie

PARYŻ. „Le Jour” donosi z pogranicza francusko - hiszpańskiego, iż grupa anarchistów i członków P. O. U. M. usiłowała wtargnąć do pałacu prezydenta Azany w Walencji, aby zaprotestować w ten sposób przeciwko wtrącaniu do więzień członków tych partii.

Gwardia szturmowa usunęła napastników z pałacu. W trakcie tego zabity został jeden z manifestantów, a kilku odniosło rany.

Na skutek tej demonstracji przeprowadzono szereg aresztowań wśród kierowników C. N. T. (Konfederacji Narodowej Robotników), F. A. I. (Federacji

Anarchistycznej Iberyjskiej) i P. O. U. M. w różnych miastach.

Korespondent „Le Jour” donosi następnie, iż w Albacete elementy skrajnie lewicowe wywołały zamieszki, usiłując opanać urząd pocztowy przy pomocy milicjantów z brygady międzynarodowej.

Komendant placu gen. Mangada usunął demonstrantów przy użyciu karabinów maszynowych. Demonstranci zostali rozstrzelani bez sądu, a w mieście ogłoszono stan oblężenia.

Celem stłumienia próby rozruchów anarchistycznych w Barbastro i Caspe, zostały wysłane do tych miejscowości silne od-

działy policji. Oddziały te mają poprzec elementy socjalistyczne i komunistyczne w ich walce z anarchizmem.

Zawieszenie przez rząd wydawnictwa dziennika anarchistycznego, wychodzącego w Barcelonie („Solidaridad Obrera”) wywołało manifestację skrajnie lewicową, w czasie której manifestantom udało się przedostać do centrum miasta, pomimo donosów policji.

W centrum Barcelony doszło do krwawego starcia, po którym manifestanci wycofali się na przedmieścia, gdzie anarchiści posiadają duże składy broni i amunicji.

Ponure żniwo śmierci

9 zabitych w dniu wczorajszym

Skutkiem własnej nieostrożności dostała się pod pociąg na stacji w Pruszkowie mieszkanka tamtejsza Cipa Szarfmeserowa ponosząc śmierć na miejscu.

W mieszkaniu własnym przy ul. Kościelnej w Warszawie powiesił się Stanisław Chrusciel. Przyczyna samobójstwa nieznana.

Na szlaku kolejowym Żyrardów — Grodzisk rzucił się pod pociąg, ponosząc śmierć na miejscu, nieznanego mężczyzna w ubraniu żydowskim. Tożsamości jego na razie nie ustalono.

W Koczewie powiatu mławskiego stoczyli się dwa bójki nożową 12 letni Bolesław Bilecki i jego rówieśnik Jerzy Wesołowski. Ugodzony nożem w serce Wesołowski padł trupem na miejscu.

Mieszkanka Latowicz Aleksandra Kosicka przyniosła z

targu koszy i postawiła na podłodze. W koszu była esencja octowa, której napił się 2-letni syn Kosickiej Jan i w kilka chwil potem skonał.

Na półtoraroczną Zofię Kwiatkowską najechał w Mieni pod Warszawą wóz Antoniego Wodara zabijając dziecko na miejscu.

W sadzawce w Strudze pod Warszawą kąpiąc się utonął 12 letni Bolesław Pawlak.

Z rusztowania budującego się kościoła w Zielonce pod Warszawą spadł robotnik, Aleksander Korucki i zabił się.

W hotelu „Royał” w Warszawie wystrzałem z rewolweru w serce pozbawił się życia obywatel ziemski z powiatu przasnyskiego 40-letni Stanisław Cichomski. Przyczyną samobójstwa kłopoty finansowe.

„Sruł I, król Palestyny”

wzywał na świadectwo generała Rippla

Na dworcu w Warszawie zauważono młodego człowieka w sportowych spodniach i koszuli

z napisem na piersiach „król palestyński”. Korzystając z większej liczby

puszcza się on czynów lubieżnych.

Matki poszkodowanych córek zebrały się w gromadę i pospieszyły do policji, składając skargę przeciwko lubieżnikowi. Przeprowadzono dochodzenie w wyniku czego dozorca aresztowano.

Wywiadowce upatrzyli doliniarza

Praktyka zagraniczna poszła na marne

Przełaty zbiegli z Warszawy dwaj włamywacze Hersz Kurcważy i Aron Dziulek. Nabroili w Polsce dużo i ukryli się w Wiedniu. Potem i tam dostali się do kryminału. Wreszcie po jechali do Berlina, stamtąd znowu po jakimś czasie i odbyciu tak samo kary więzienia udali się do Paryża. W stolicy Francji gościło ich również więzienie i w tych dniach zostali z granic Francji wydaleniu, jako uciążliwi cudzoziemcy.

Wrócili do Warszawy. Przez czas ich nieobecności wiele się w Polsce zmieniło. Zmieniły się także i twarze funkcjonariuszów służby śledczej. Ale Dziulek i Kurcważy pojechali się już ze swoim fachim włamywaczy

i zaawansowali na kieszonkowców.

Wczoraj jechali tramwajem „17”. Upatrzyli sobie jednego pasażera i postanowili go „zrobić”. Nie wiedzieli kto to jest, a był to wywiadowca policji. Przystąpili do roboty wedle

wszelkich wymogów sztuki doliniarskiej.

Wywiadowca znał ten kunszt i od razu poznał się na ptaszkach. Odczekawszy odpowiednią chwilę wywiadowca zdema skował obu kieszonkowców na gorącym uczynku.

ciekawskich, młodzieniec wskoczył na ławkę i jął wygłaszać agitacyjne przemówienie przeciwko Arabom. Dowodził, że jest naprawdę królem palestyńskim i tytułuje się Sruł pierwszy.

Wśród pasażerów powstała wesołość. Zjawił się policjant i króla palestyńskiego odprowadził na posterunek.

Tam wyjaśniło się, że jest on trochę nie w porządku na umyśle, zwłaszcza gdy dodał, że generalissimum jego armii jest adwokat Rippel. Królem palestyńskim okazał się Sruł Tenenbaum z Kurowa.

Jedną butelką kwasu siarczanego

Poparzyły się wzajemnie żona i kochanka

Na placu Grzybowskiem w Warszawie, gdzie znajduje się przystanek tramwajowy stał Antoni Araczewski (Żelazna 54), rozmawiając z przyjaciółką swoją Ireną Olesińską (Marszałkowska

51). Wtem zjawiła się obok nich małżonka Araczewskiego, która wylała na twarz Olesińskiej z butelki kwas siarczanym.

Wywiązała się między obu kobietami walka, bowiem Olesiń-

ska, mimo bólu, chwyciła za butelkę i wyrzuciła ją z rąk Araczewskiej resztę zawartości butelki wylała na nią. Tak więc poparzona została i małżonka lekkomyślnego żonkosia, który zrejterował z placu boju, nie troszcząc się ani o żonę, ani o przyjaciółkę.

Na miejsce wypadku przyjechała karetka pogotowia, którego lekarz opatrzył ofiary rywalizacji o mężczyznę i przewiózł je do szpitala Dzieciątka Jezus.

Gwichtem w głowę kochanka

Ofiara protekcjonalizmu w handlu dogorywa w szpitalu

Jan Kaliński w Warszawie i jego przyjaciółka Wiktoria Gołębiowska trudnią się wózkowym handlem ulicznym. Poza tym często się z sobą kłócą i biją, jednym słowem żyją jak nie zgodne małżeństwo, mimo to trzymają się siebie jak para miłujących się gołąbków.

Wczoraj jednak doszło do grubszej awantury. Gołębiowska zwymyślała kochankę za zbyt uległość klientom i sprzedaż pomidorów taniej — wedle uważania. Na tym tle wywiązała się kłótnia podczas któ-

rej panna Wikcia porwała ciężarek i wyrzuciła przyjaciela w głowę tak, że ten upadł tracąc przytomność. Kochanka myślała, że przyjaciel jej udaje i obrzuciła go pomidorami. Ale gdy krew zrosiła bruk panna Wikcia przeraziła się.

Zebrał się tłum, przybyła policja, przyjechało Pogotowie Ratunkowe, którego lekarz stwierdził ciężką ranę głowy Żalińskiego i wstrząs mózgu. Odwieziono go do szpitala na Czystem a Gołębiowską zatrzymano w

komisariacie do dyspozycji sądziego śledczego.

Sprzysiężenie młodzieży arabskiej w obronie Al-Kudsu (Jerozolimy)

W Egipcie, Iraku a nawet Trypolitanii i Algierze tworzą się związki młodzieży i dorosłych imienia Umara (Omara) drugiego kalifa, który w r. 637 na czele Arabów zawojował Pa-

lestinę.

Członkowie tych związków składają przysięgę, że nie wyrzekną się Al-Kudsu (Jerozolimy) i będą walczyć przeciwko oddaniu miasta w obce ręce.

Włamywacze w organizacji rob.

Łupem ich padło 120.000 franków

PARYŻ. W ciągu ostatniej nocy nieznanymi sprawcami włamali się do lokalu Generalnej Konfederacji Pracy przy bulwarze Magenta i po rozpruciu kasy skradli ok. 120 tys. franków w gotówce.

Suma ta należała do różnych związków robotniczych, które

powierzyły swoje fundusze związkowi syndykatów na przechowanie. Do związku syndykatów należała tylko stosunkowo nieznaczna suma 8.500 fr.

„Intransigeant” twierdzi, że włamywacze skradli również klejnoty wartości 5 tysięcy franków.

Raj rybaków w okręgu polarnym

Pewien Szwed, zapalony amator rybołówstwa, wybrał się na północ Laplandii celem połowu ryb.

Po przebyciu przeszło 800 mil pociągiem, autem, łodzią motorową i wreszcie ostatnich dwóch mil pieszo leśnymi ścieżkami, rybak znalazł się wreszcie u celu swej wyprawy już w okolicy, znajdującej się w kręgu polarnym.

W licznych strumieniach górskich, przepływających przez te tereny, młody rybak ujrzał taką mnogość ryb, że mimo zmęczenia odbyłą podróżą, nie mógł oprzeć się pokusie i wraz ze swym towarzyszem zarzucił natychmiast wędki.

Półw był tak obfity, iż rybacy bez tchu pracowali przez pa-

re godzin. Zarłoczne pstragi szły na wędki bez względu na gatunek przynęty, jaką im rzucano.

Po upływie kilku dni rybacy musieli zaprzestać połowu, gdyż ilość złowionych ryb była tak wielka, iż z trudem tylko udało się im przewieźć ten transport do domu.

Starcia z Arabami pod Jerozolimą

JEROZOLIMA. Po raz czwarty w ciągu ostatnich dwóch dni wynikło starcie pomiędzy policją a uzbrojonymi Arabami na podmiejskich drogach, wiodących do Jerozolimy. Arabowie zbiegli, porzucając karab-

CZŁOWIEK

który połączył w sobie cudowny dar jasnowidzenia z niezwykłą znajomością życia i ludzi, może i chce dopomóc również

TOBIE

Korzystając z jego fenomenalnych zdolności wyczuwania losów ludzkich staniesz wreszcie na właściwej drodze i ujrzysz na niej światło, które Cię zaprowadzi do celu.

Nie zwlekaj ani chwili, ale zaraz napisz do ROLFA NELSONA, WARSZAWA, PIUSA XI 37 M. 8. Pisz o wszystkim co Cię dręczy, stawiaj pytania, na które pragniesz znaleźć odpowiedź. Dołącz do listu datę urodzenia, adres oraz 3 zł 50 gr znaczkami pocztowymi. Piśmienną odpowiedź otrzymasz w ciągu 7 dni.

Kupon ulgowy na prywatny seans u Rolfa Nelsona ul. Piusa 37 m. 8 godz. 3—7 pp. Okazicielem zamiast zł 12 płaci tylko 5 zł.

Zabity i ranni na zabawie

METZ. W czasie zabawy, zorganizowanej z racji święta pułkowego 163 pułku artylerii w obozie Veckerling wybuchł zbiornik z benzyną, zabijając jednego podoficera i jednego szeregowca, oraz raniąc kilku innych żołnierzy, m. in. jednego ciężko.

Frontem do Morza

Podwójne hara-kiri w Miłosnie

Jeden skonał, drugi dogorywa

Mieszkańcy Miłosny Stefan Rosik i Bronisław Wyróżniak darli z sobą koty. Kłócili się stale i bardzo często dochodziło

między nimi do awantur. Onegdaj wynikła między nimi walka na noże. Pakrajali się obaj tak, że powypadały im jelita. Obaj legli we krwi.

Wyróżniak w kilka chwil po tem skonał. Rosika w stanie beznadziejnym odwieziono do szpitala w Warszawie.

Dwie ofiary morderczej kanonady

walczą ze śmiercią w szpitalu

Prawdziwe polowanie na człowieka, odbyło się wczoraj w parku rzymskim ogrodzie zoologicznym. Korzystając z nieuwagi kierownicy ciężarówki, jakiś człowiek o wyglądzie typowego włóczęgi wyciągnął mu portfel z ołóżonej na bok marynarki.

Kradzież by się udała, ale zło dziej upuścił przez pośpiech marynarkę na ziemię, czym zwrócił na siebie uwagę szofera. Padły okrzyki: „Złodziej!! Na pomoc!!”

Szofer, 38 letni E. Fouquet, pojechał za uciekającym złodziejem, ale ten odwrócił się i wpałował kulę w brzuch ściga-

jącemu. Szofer upadł. Złoczyńca pędził co sił, rzuciwszy portfel, za nim goniła policja i pracujący w pobliżu robotnicy.

Kobieta otruła 200 gołębi

Dwieście martwych gołębi znaleziono na Broadway'u. Zostały one zatrute ziarnem, rozrzuconym przez nieznaną kobietę. Czyściciel butów, który widział kobietę trucicielką, podał jej rysopis nadmieniając, że wydała mu się umyślowo chorą.

W pewnym momencie zagroził bandycie drogę dyrektor „Union Normand” pan F. Delteil (wysiadłszy z samochodu). Widząc to bandyta strzelił dwukrotnie. Dyrektor E. Delteil, trafiony dwoma kulami w brzuch osunął się na ziemię, zaś bandyta przesadził jednym sussem parkan i zniknął w ogrodzie zoologicznym.

Wysłano natychmiast patrol policji, które po przeszukaniu całego ogrodu znalazły zbiega w klatce lwa. Skonfrontowano go natychmiast z ciężko rannymi ofiarami, lecz nie został rozpoznany.

Wesoły kącik

LILI

Lili sprawdza zawartość swej torebki i znajduje w niej tylko 5 groszy.

— Eee... głupstwo. On i tak nie pozwoli, żebym płaciła — pociesza się i wchodzi do kawiarni.

„On”, ten wysmukły blondyn, którego Lili wczoraj dopiero przygodnie poznała i z którym się dziś tu umówiła.

W kawiarni siedzi parę osób, ale „jego” jeszcze nie ma. Lili zajmuje stolik i stawia kawę i ciastka.

Z głośnika radiowego płynie ochryple tango, kawa jest smaczna, ciastka doskonałe. — Lili jest w świetnym nastroju.

Ale czas mija, a jego jak nie widać, tak nie widać. Lili zaczy na się niepokoić.

— A co będzie — myśli — jeśli on nie przyjdzie? Jeśli zapomni? Nie miał czasu?

Lili robi się nieprzyjemnie na duszy.

Co będzie z rachunkiem za kawę i ciastka? Pieniądzy nie ma, paszportu przy sobie nie ma... Chyba da torebkę w zastaw...

Kelner nie zechce... wyśmiewa ją. Awantura, policja, komisariat... Co za wstyd... co za wstyd... Rodzice się dowiedzą, koleżanki... Lili krew uderza do głowy. Spogląda na zegarek, jest wpół do dwunastej.

Kawiarnia pustoszeje. Za pół godziny zamykają... Trzeba działać.

Lili jest już tylko sama w kawiarni. Kelner sprząta ze stolików i od czasu do czasu spogląda podejrzliwie na Lili.

Lili decyduje się.

— Proszę o jeszcze jedną szklankę kawy.

Kelner patrzy spość łba, mruży coś pod nosem i powoli idzie w kierunku kuchni. Lili nie spuszcza z niego oczu. Gdy tylko zniknie w drzwiach, Lili bły skawicznie zrywa się z krzesła i rzuca się do ucieczki.

Serce bije jej tak młotem. Już jest na ulicy.

— Trzymaj — słyszy za sobą głos kelnera.

Z pokoju przylegającego do kawiarni wybiega gospodarz. Razem z kelnerem rzucają się w pogoń. Zatrzymują Lili.

Lili jest nieprzytomna ze strachu i ze wstydu. Trzęsie się jak w febrze. Nagle słyszy znajomy głos.

— To pani?...

Lili podnosi oczy. Przed nią stoi wczorajszy znajomy, wysmukły blondyn.

— Cze... Czekaliśmy na pana — wybuch płaczem, nie mogąc już dłużej panować nad sobą.

— Przepraszam — szepcze młodzieniec — siedziałem w pokoju za kawiarnią. To moja kawiarnia... Byłem zajęty... Zupełnie zapomniałem o pani... Przepraszam...

Minęło wiele lat. Lili jest żoną właściciela kawiarni. Lili stoi za bufetem. Roztyła się i zbrzydła.

Z pokoju za kawiarnią wychyla się mąż.

— Lili — woła — pozwól na chwilę.

Lili wchodzi do pokoju i oburza się.

— Czego chcesz? Wiesz, że kawiarni nie można zostawić samej. Darmozjadów tylko czekają na tę chwilę.

— Eh, — wzdycha małżonek — gdybym nie pilnował i nie go nił darmozjadów, mógłbym być jeszcze dziś kawalerem.

Napoleon Sadek.

Wielkie cele w wielką rocznicę

Bitwa warszawska największą po odsieczy wiedeńskiej

Dzień 15 sierpnia jest świętem szczególnie radosnym. Musimy sobie uprzytomnić, że ma on specjalne znaczenie w chwili obecnej, kiedy Polska swe serce, swą piękną tradycję i swą przyszłość złożyła w ręce nowego Wodza, ale starego żołnierza — Marszałka Polski Edwarda Śmigłego - Rydza.

Obchodzone dziś przez nas Święto Żołnierza Polskiego w 17 rocznicę „Cudu nad Wisłą” jest jednym z najpiękniejszych Świąt w ogóle, jest ono bowiem Świętem Zwycięskiej Armii, która w ten historyczny dla Państwa Polskiego dzień 15-go sierpnia 1920 roku pod wodzą Józefa Piłsudskiego obroniła kraj nasz przed zalewem barbarzyństwa wschodniego.

Wojna rosyjsko - polska dała nam nowy dowód genialności Józefa Piłsudskiego. Szlak Boleślawowy, odparcie najazdu bolszewickiego, oto świadectwo już nie Brygadiera, ale Naczelnego Wodza milionowej armii, stratega miary światowej.

„Bitwa warszawska” — mówił niedawno pewien dyplomata amerykański, — jest po odsieczy wiedeńskiej z 1683 roku drugą co do rozmiarów i znaczenia bitwą w dziejach świata.

W 17 rocznicę zwycięstwa oddajemy hołd Pierwшему Żołnierzowi Rzplitej, Józefowi Piłsudskiemu i wszystkim tym, którzy z Jego woli i z Jego rozkazu szli w bój i ginęli po to, aby przez ofiarą mękę nastąpiło odkupienie Narodu Polskiego, wyzwolenie Ojczyzny z wiekowej niewoli...

Któż z nas, czytając przecudną trylogię Sienkiewicza, — w skrytości swego serca i w głębi swej jaźni nie odczuwał nie dającą się wysłowić radość, kiedy poznawał czyny dowódców i żołnierzy, wyczarowanych geniuszem nieśmiertelnego pisarza.

Ale nie byłoby trylogii, gdy-

RADIO

NIEDZIELA, 15.VIII.1937 R.
8.00 Sygnał czasu. 8.03 Dzień por. 8.15 Audycja dla wsi. 9.00 1000 talków muzyki. 9.57 — 10.00 Przerwa. 10.00 Transm. nabożeństwa o Ostrzej Brazy w Wilnie. 11.57 Sygnał czasu. 12.03 Z życia ludu wiejskiego — porannek muzyczny. 13.00 Przegląd kult. 13.10 Koncert rozrywk. 14.00 Wszystkiego po trochu — aud. dla dzieci. 15.00 Audycja dla wsi. 16.00 Manewry piosenki żołnierskiej. 16.30 Gra Ignacy Friedman. 17.00 Podwieczorek przy mikrofonie. 19.00 Powołany Teatr Wyobraźni: „Crepity” — obraz z „Wesela na Górnym Śląsku”. 19.35 Uroczyste poświęcenie pomnika ku czci poległych w walkach 1914—1921 r. reportaż z Krzyżanówka. 20.00 Piosenki żołnierskie. 20.35 Program na jutro. 20.40 Przegląd polityczny. 20.50 Dziennik wiecz. 21.00 „Kaczka” — lekka audycja. 21.30 — 21.40 Przerwa. 21.40 Wiadomości sport. 22.00 Recital śpiewaczy. 22.25 Muzyka. 22.50—23.00 Ostatnie wiadomości.

WARSZAWA II (MOKOTÓW)
15.00 Koncert w wyk. zesp. salona. 16.00 Sonata od Scarlattiego do Debussy'ego. 16.58 Program na jutro. 17.00 — 22.00 Przerwa. 22.00 Wiadom. sport. 22.05 — 1.00 Muzyka taneczna.

BROWNING „PIORUN”

Ścisłe wg rysunku.

Sensacja 1937 roku! Fason belgijski! Typ 6-cio m/m! Repetuje się przed strzałem i automat. wyrzuca łuski. Posiada bezpiecznik obrotowy zabezpiecz. od strzału mimowolnego. Huk kolosalny! Idealna obrona przed napadem! Wykonanie luksusowe: lufa przepięknie bruniowana, ręczki kryte lśniącym bakelitem!

Waga 250 gr., dług. 10 cm., szer. 7 cm. Cena tylko zł. 6.95. 2 sztuki zł. 13.50. Setka naboi zł. 3.65. Płaci się przy odbiorze. Adres: Przedst. fabr. „PERFECTWATCH”, Warszawa I, ul. Mariana 11 — I. Dz. P. Uwaga: Wystrzegajcie się taniej, lecz bezwartościowej tandety! Żądajcie wszędzie w łapach tylko automatów „PIORUN” z bezpiecznikiem!

by brakowało w niej wodza, nie byłaby ona tak porywająca, gdyby w niej brakło poszczególnych dowódców, jak Skrzetuskiego, Wołodyjowskiego, Podbięty i innych.

Trylogia sienkiewiczowska była jakby hejnałem, potężną pobudką mobilizacyjną ducha Narodu Polskiego do walki o Jej Niepodległość.

Tym zaś, który z tej wyczarowanej siebry sienkiewiczowskiej potrafił zebrać płon, był Komendant Józef Piłsudski — Ojciec naszego wyzwolenia.

I przyszły nieubłagane dni, kładące kres siłom żywotnym tego Wielkiego Oswobodziciela Ojczyzny. Czując zbliżający się koniec, Komendant Piłsudski tak, jak to czyni troskliwy ojciec, wezwał do swego łóża boleści, z którego nie miał już powstać, najwyższych dostojników i kierowników naszej nowo państwowej po to, aby przed przejściem w nieśmiertelność wyznaczyć każdemu z

nich jego zadania i powinności, obarczyć współodpowiedzialnością za przyszłe losy pozostawionej nam spuścizny.

Przed wszystkim zaś wezwał tego, którego uważał za swego najgodniejszego następcę, dzisiejszego Marszałka Polski Edwarda Śmigłego-Rydzę, w ręce którego złożył to, co miał najdroższego w życiu, to jest honor i wolność Polaków.

Jemu to, a nie komu innemu, oddał Komendant w spuściznę cały swój nieśmiertelny dorobek i Jemu powierzył dalsze losy — Polski Odrodzonej. To wielkie, a tak odpowiedzialne dostojenstwo przyjął Marszałek Śmigły - Rydz z właściwą Mu prostotą i skromnością żołnierza.

Marszałek Edward Śmigły-Rydz stał się odtąd na szlakach nowych dziejów Polski, jako widoczny symbol Jej dążeń narodowych, kulturalnych i społecznych. Staje się On z mocy tego testamentu nie tylko Wodzem

Sił Zbrojnych, ale równocześnie Nauczycielem oraz Wychowawcą naszym.

Pomni więc Jego dzisiejszego stanowiska Wodza Narodu powinniśmy Go wszyscy, jak dobre dzieci swego ojca, otoczyć nierozdzielny łańcuchem serc naszych — dając Mu je bez reszty we władanie — by stworzyć w Polsce takie warunki duchowe i moralne, o które by, jak o pancerz zbrojny, rozbijały się wszelkie zakusy ludzi złych, godzących w całość, spokój i dobro Ojczyzny i jej obywateli.

Pamiętajmy, że nie ma czynu bez wiary i że najsilniejszą siłą daje miłość, która jest promotorem wszelkiego piękna i która stwarza trzeci współczynnik: nadzieję. Nadzieję lepszego jutra!

Porównując naszą rzeczywistość Polską z tym co się dzieje u naszych bliższych i dalszych sąsiadów, z pewną dumą stwierdzić możemy, że rozwój naszej mocarstwowości państwowej nie odbywa się kosztem jednej warstwy na korzyść drugiej, lecz budujemy wspólnie wszystko od podstaw, wykazując hart i wolę powiększenia naszego dorobku kulturalnego i narodowego.

W dzisiejsze Święto Żołnierza winniśmy Naczelnemu Wodzowi Marszałkowi Śmigłemu-Rydzowi złożyć ślubowanie wiernego i posłusznego wykonania wszystkich naszych obowiązków na zajmowanych posterunkach.

Borkiewicz Kazimierz

Przebieg od **BOLU GŁOWY**
DLA DOROSŁYCH ZE ZN. FABR.
KOWALSKINA
stosuje się również
PRZY PRZEZIĘBIENIU, GRYPIE i KATARZE

Zwycięstwo wiary i ideałów

Organ Watykanu o bitwie warszawskiej

CITTA DEL VATICANO. Z okazji zbliżającej się rocznicy bitwy warszawskiej „Osservatore Romano” zamieszcza na pierwszej stronie obszerną korespondencję z Warszawy, poświęconą pobytowi obecnego Papieża Piusa XI-go w Polsce. „Rok 1920, pisze „Osservatore Romano”, był nie tylko decydującym dla losów Polski, ale również dla dalszego rozwoju cywilizacji zachodniej.

Bolszewicy zbliżali się do Warszawy i wielka bitwa, mająca rozstrzygnąć o wolności Polski oraz o wielkich wartościach kultury chrześcijańskiej, miała rozpocząć się z dnia na dzień.

Autor przypomina, że ówczesny dziekan korpusu dyplomatycznego Nuncjusz Achilles Ratti postanowił pozostać w Warszawie mimo, że korpus dyplomatyczny wyjechał do Poznania. Nuncjusz uważał bowiem za swój obowiązek pozostać do ostatniej chwili wraz z ludnością, wśród której reprezentował Stolicę Apostolską.

Pobyt Jego w Warszawie podniósł na duchu mieszkańców polskiej stolicy.

„Zwycięstwo Józefa Piłsudskiego — kontynuuje „Osservatore Romano” — zatrzymało pod murami Warszawy napór hord bolszewickich, zagrażających wszystkim państwom Europy zachodniej. Było to sławne zwycięstwo wiary, ideałów o-

raz cywilizacji katolickiej i rzymskiej.

Od dnia tego zwycięstwa upłynęło już wiele lat, ale dobro dziejstwa tego zwycięstwa daje się odczuwać jeszcze dziś we współczesnej skłóconej i zmęczonej Europie”.

Wielka bitwa morska

między hiszpańskimi okrętami

WALENCJA. Donoszą z Gijon, że na wysokości tego portu rozegrała się walka pomiędzy kontrtorpedowcem rządowym „Criscar” i okrętami powstającymi „Jupiter” i „Ciudad

de Cadix”, którym towarzyszyły uzbrojone szalupy.

„Jupiter” — jak słychać — został poważnie uszkodzony. 4 statki handlowe, korzystające z obecności okrętów rządowych, zdołały wejść do portu Gijon.

Utonął znany działacz poleski

dyrektor Ubezpieczalni Społ. w Pińsku

Wczoraj w godzinach popołudniowych utonął w Pasiecznej koło Nadwórnej dyrektor Ubezpieczalni Społecznej w Pińsku Emil Dietrych.

S.p. Dietrych był prezesem odziału Polskiego Białego Krzyża

w Pińsku i długoletnim kierownikiem ubezpieczeń społecznych od chwili założenia tej instytucji oraz znanym działaczem społecznym na Polesiu odznaczonym wielu orderami.

Wybuch torpedy w pobliżu statku

Korsarskie łodzie podwodne na drodze do portów Tunisu

TUNIS. Kapitan parowca francuskiego „Parame”, który przy był wczoraj wieczorem do Tunisu, oświadczył, iż przed statkiem jego, gdy zbliżał się do

wybrzeża Afryki, wybuchła torpeda.

Wkrótce po eksplozji ukazała się na powierzchni łódź podwodna o nieznanej przynależności państwowej. Łódź ta tylko przez krótką chwilę pozostawała na powierzchni morza, po czym ponownie zanurzyła się i zniknęła.

Załogi okrętów handlowych, stojących w portach Tunisu, do magają się eskorty okrętów wojennych.

NASZE DZIECI

Nauczyciel: — Jedenastu chłopców udało się do kąpiel. Czterem zabroniono pływać samym. Ilu zatem będzie się kąpać?

Uczeń: — Jedenastu!

Juliusz Morawski

Musisz mnie kochać!

Wzruszające dzieje miłości dziewczyny z ludu do arystokraty

Z tajemniczych powodów hrabia Tudziewicz musiał opuścić Niemczech podobno bogatą Klarę Demską. Chciał jednak zostać jej mężem tylko z nazwy, co młodą małżonkę doprowadzało do silnego wzburzenia. Tudziewicz był bowiem zakochany w biednej dziewczynie, Hance Czernównie, która zdradę ukochanego wzięła mocno do serca i powzięła pewne plany. W tym celu zawarła przyjaźń z przyjacielem Tudziewicza, Antonim Notylskim.

Do tych myśli skłoniła ją przypadkowo napotkana Sybilla Gojek, podająca się za wrożkę.

Demscy opłatali hrabiego Tudziewicza dla podejranych celów, gdyż hrabia nie wiedział, że w Ameryce żyje jego ojciec, który uciekł z Polski przed wielu laty w dość niezwykłych warunkach. Jeden z braci Demskich — Tomasz, czuwał w Ameryce nad starym hrabią, wmawiając w niego, że syn jego nie żyje.

Ale Dembski i jego siostra Klara oczekiwali skutków małżeństwa, ale... nie mogło ich być. Sprawa ta sprowadziła do Polski Tomasza.

Obydwaj bracia postanowili wymusić na Klarze współżycie z przyjacielem wrożki Gojekowej, panem Antonim.

Klara, zakochana do szaleństwa w mężu, winiła o oziębłość Hankę Czernównę, na której chciała wyrzucić zemstę, wciągając ją do spełnienia szumowin. Udarzali ją w twarz, obydwa zakochani w pięknej dziewczynie. Rywalizację zakończyli po amerykańsku — losowaniem. Los sprzyjał Alfredowi.

Tymczasem Tudziewicz porzucił wreszcie żonę. Pobity przez zbirów, opłacych przez Klarę, rozchorował się ciężko, znajdując schronienie w domu właściciela sklepu na Pelcowiznie p. Ziabka.

Na prośbę Tudziewicza sprowadził tu p. Ziabek Notylskiego i Hankę.

Ze spełnieniem nie chcieli wypuścić gości „za darmo”.

— Czego pan chcesz? — wystąpił Notylski.

— Zostaw pan ten pularsz — powiedział Bliźniak.

— Niebezpiecznie jeździć z taką forszą, jeszcze pan zgubisz i będzie zmarnowana! — wystąpił Suchy Felek.

— Cóż to ma znaczyć? — zmarszczył czoło Notylski. — Napad? Rabunek? Panie — szukał wzrokiem Ziabka, chcąc żądać od właściciela sklepu wyjaśnień i obrony.

Zobaczył w tej chwili, że pana Ziabka trzyma pod gardło jakiś opryszek i potrząsa nim, a pan Ziabek bełkocze srodze przestraszony.

— Nie zabijajcie! Nie mam pieniędzy! Nie zabijajcie! Tylko nie zabijajcie!...

Tudziewicz usiłował podnieść się z krzesła, przerażony myślą, że Hance może grozić ponowne niebezpieczeństwo ze strony Bliźniaka i jego przyjaciół. Szofer Notylskiego, drobny, niepozorny człowiek, włożył się groźnych spojrzeń otaczających mężczyzn i wsunął się za plecy pana Notylskiego, który stał odważnie, patrząc w oczy Bliźniaka.

— Nie ma co się namyslać, panie szanowny! Dawaj pan pularsz i baszta!... Po co robić zamieszanie? Po co mamy szami maczać pana po kieszeniach?... Jeszcze panu coś innego zginie!... Czo pan sobie myśli, że pan dasz tysiąc i już gotowe?... Nie, u nas tak nie ma. Wszysztka forsza, albo hrabia zostanie u nas. Zrozumiano?

— Bezczelne opryszki! — pokręcił głową Notylski. — Gdyby nie mój chory przyjaciel, inaczej bym z wami pogadał!

Bliźniak roześmiał się.

— I niech pan nie chodzi na policję, bo będzie jeszcze gorzej! Najlepiej siadać do szamochodu i gązować jak najprędzej.

Notylski podał portfel Bliźniakowi, który go otworzył, zajął do środka, aby sprawdzić, czy nie dostał do rąk jakiegoś innego portfela bez pieniędzy i przyłożył rękę do kapelusza.

— Wolna droga! — wskazał drzwi. — Sklepi-karzowi dajcie raz a dobrze w zęby! I ty pamiętaj, taki owaki, jak dasz znać glinie, to ty już brachu wykończony! — zwrócił się do pana Ziabka, mrużąc oko, tak, by obrabowany Notylski, ani jego przyjaciele nie widzieli porozumiewawczego znaku.

— Chodźmy — powiedział Notylski, nakazując szoferowi podanie ramienia Tudziewiczowi.

— Jak pragnę zdrowia — zwrócił się Bliźniak do Hanki. — Aż szkoda puszczać taką fajną kobietę!...

Hanka obrzuciła go piorunującym spojrzeniem, wychodząc ze sklepu.

Za nią podążył Tudziewicz, blady, z zacisniętymi zębami, bezzębnie zaciskający pięści, którymi chętnie zmasakrowałby beczelną twarz łajdaka.

Bracia

— No i jakże ci się, Al, powodzi w konkurach? — pytał Tomasz Demski, wyciągając przed siebie nogi i obserwując z udanym zajęciem swoje obuwie. — Nie dostajesz jeszcze kosza?

— Mielśmy o tej sprawie nie mówić! — powiedział Alfred. — Umowa stanęła, że wyjeżdżasz do Ameryki i zabierasz Klarę. Reszta do ciebie nie należy.

— O, nie! Owszem, należy. Zostawiam na twojej opiece hrabiego. Miałeś z nim załatwić sprawę. Dopóki tego nie zrobisz, w dalszym ciągu muszę się interesować tutejszymi sprawami i wątpię, czy przed ich załatwieniem mogę odjechać.

Powiedziałeś przecież, że można na razie nie sprzątać Tudziewicza. Zapomniałeś chyba o tym!

— Owszem, pamiętam. Skoro jednak wejdiesz na tak zwaną uczciwą drogę, kto cię wie, czy czasem nie przesadzisz? A nuż dla oczyszczenia swej grzesznej duszy wyznasz Tudziewiczowi prawdę, albo wyświadcisz się przed nim tak dokładnie, kierowany pragnieniem otrzymania z powrotem choć części spadku po starym Tudziewiczu, że pokrzyżujesz nasze plany?

— Zwariowałeś?! — mruknął Alfred.

— Nie. Staram się tylko, jak zawsze, przewidzieć wszelkie możliwości. I wydaje mi się, że czynię to na ogół dosyć trafnie. Chyba przyznasz mi rację,

że po pewnym czasie, kiedy ci już zabraknie pieniędzy, możesz dojść do przekonania, że niepotrzebnie wyrzekłeś się swej części, którą weźmiemy po starym. A wtedy, chcąc ratować choć część, może nawet większą, niżby ci przypadła obecnie w udziale, wejdiesz w porozumienie?... Nie mogę mieć zaufania do członka naszej paczki, który opuszcza szeregi. Zawsze to zdrajca. A po zdrajcy wszystkiego można się spodziewać!...

Alfred poczerwieniał silnie na twarzy. Patrzył na brata roziskrzonymi oczami.

— Ty to mówisz serio?

— Najzupełniej.

— A mnie się wydaje, że ty jeszcze nie zrezygnowałeś z tej dziewczyny. I dla tego tak mówisz?

— Moje pobudki są drugorzędne. Znam ciebie, Al. Nie byłeś nigdy prostolinijny. Ale nie zbywa ci czasem na pomysłowość. Dlatego wolę przewidywać, co się może stać z tobą. Nie wierzę w to, żebyś chciał pracować uczciwie. Sprzedasz ten dom, ale pieniądze prędko przepuścisz. Ani ciebie ani mnie pieniędź się długo nie trzymają. Pewnie dla tego zmuszeni jesteśmy zdobywać je nieco gwałtownymi środkami. Nie mamy cierpliwości zarabiania ich pracą. Kontentujemy się sprytem, podstępem, albo gwałtem. Nie zmienisz się przecież tak od razu i tak bardzo. Co zatem będzie?...

— Nie martw się. Nie mam zamiaru zdradzać was, ani wchodzić w porozumienie z Tudziewiczem.

— Każde zapewnienie to są tylko słowa. Temu nie można ufać.

— Więc jakiej chcesz gwarancji?

— Może być ich parę. Na przykład wyjedziesz razem z nami, żebyśmy mieli cię stale na oku.

— Nie chcę! Nie mam zamiaru wyjeżdżać z wami.

— Dlaczego?

— Wiesz dobrze! Ty chcesz, żeby ona była blisko ciebie! Nie myśl, że jestem tak głupi, że niczego się nie potrafię domyślić!

— Tak?... Może przeceniasz swój spryt. Myślałem tylko to, co mówiłem.

— Masz inny rodzaj gwarancji? Tę odrzucam stanowczo! Nie chcę być blisko naszej paczki. Powiedziałam ci już, że mam tego dosyć. Chcę zacząć inne życie.

— Jakaś mania dotknęła ciebie i Klarę. Widzę, że jeśli posiedzę w Polsce jeszcze trochę, a może i ja zacznę myśleć inaczej.

— Mów, jakiej chcesz gwarancji?

— Gdybyś sprzątnął teraz Tudziewicza... Pozwól, że będę tak myślał głośno przy tobie na dowód, że nie chcę ukrywać swoich myśli przed tobą... nie mógłbyś z nim wejść w porozumienie... Wydanie naszego planu policji nie przyniosłoby ci wówczas żadnej korzyści, bo chociaż nas usiłovali przymknąć w Stanach, Klara jest jedyną spadkobierczynią starego, no i jej dziecko, które przyjdzie na świat. Tak, to może będzie najlepsze. Wobec tego pozostanę w Warszawie do tego czasu, aż załatwisz sprawę Tudziewicza.

Alfred zgrzytnął zębami.

— I wtedy zostawicie mnie w spokoju?

— Tak. Zostawimy cię wówczas w spokoju. A czy ty przynajmniej wiesz, gdzie on w tej chwili przebywa.

— Już ja go sobie znajdę! — odpowiedział Alfred.

— Zatem szukaj. Klarze lepiej nic nie mów. Ona jest teraz jakaś nienormalna. Nie można jej ufać. Popadła w histerię. Ale nią ja już się sam zajmę.

(Dalszy ciąg jutro).

PIOTR CHABERA

Wspomnienia szwoleżera

(Okres walk o Niepodległość 1919 – 1920 r.)

Część I. Kadra. Kampania Kijowska

15

Tatar z podrapaną gębą spada na ziemię i zaczyna krzyczeć, żeby go zabrać. Wracamy po niego, ale już nadjeżdża nasz pluton.

Meldujemy por. Olszewskiemu o przebiegu wypadków. Bolszewicy biją bez przerwy na oślep. Grzmiały wystrzały, a rzędy błyskających ogników wskazywały miejsce rozwijających się tyralier bolszewickich.

Ukryci za budynkami tartacz nymi dajemy parę salw w stronę stacji i kłusem wycofujemy się w powrotną drogę.

Znów przez las i zagajniki wracamy do wioski, skąd wyruszyliśmy. Biedny Tatar jest przedmiotem żartów całego plutonu. Jedzie zły, skarżąc się, że go boli pokiereszowana na drucie gęba.

Dojeżdżamy do wsi i pytamy chłopów, czy nie widzieli naszych? Chłop zdziwiony powiedział, że dopiero co przejeżdżało

przez wieś kilkunastu bolszewików konno.

Por. Olszewski każe wracać. Udajemy się w stronę mostu na Teterowie. Na moście znajdujemy naszą placówkę, która nas informuje, że cały pułk rozkwaterował się w dużej wiosce za rzeką.

Udajemy się więc tam, aby po pracowitej nocy odpocząć nieco. Nazajutrz rano dowiadujemy się o stoczonych pod Irszą bitwie, gdzie bolszewicy rozbili Tatarską Jazdę.

Tylko szwoleżerom mogło zawdzięczać Tatarzy, że nie ponieśli zupełnej klęski i mogli częściowo wycofać się z placu boju.

Dowiaduję się również, że w bitwie pod Malinem został ciężko ranny nasz dowódca pułku Orlicz-Dreszer, jako też, że padły pierwsze ofiary z naszego szwadronu pod Irszą, a mianowicie st. szwoleżer Szymczak z czwartego i szwoleżer Lewan-

dowski z drugiego plutonu.

Oni pierwsi wypisali swoje nazwiska na liście poległych na szego szwadronu na polu chwały w 1920 roku.

Po bitwie pod Borodziańką, w której nie brałem udziału, po nieważ pełniłem wtedy akurat straż przy sztandarze pułkowym, wyruszyliśmy dalej na podbój Kijowa.

Jedziemy przez zielone pola Ukrainy. Pogoda nam sprzyja. Rozbici pod Malinem, Irszą i Borodziańką, bolszewicy zostawili nam wolną drogę.

Jedziemy z dumą zwycięzców na czołach. My, młodzi żołnierze już mamy za sobą kilka zwycięskich bitw i przeszliśmy dobry chrzest bojowy.

Jedziemy i opowiadamy sobie wzajemnie swoje przygody i wrażenia z bitw niedawno stoczonych. Dotarliśmy do mostów na błotnistej rzeczce Irpeni.

Mała potyczka z placówką bolszewicką i znów ruszamy dalej. Chcemy jak najprędzej ująć mury Kijowa. Chcemy nade wszystko być pierwsi w Kijowie.

Wiemy, że od strony Żytomierza, wali na Kijów armia Rydza Smigłego, jednak za wszelką ce-

nę szwoleżerowie muszą być pierwsi.

Pierwsi braliśmy Wilno. Również Kijów po raz pierwszy musi zatętnić pod kopytami naszych szwadronów.

W pobliżu wioski Nowyje Petrowicy napotykamy niewielki oddział kawalerii bolszewickiej. Parę strażów i bolszewicy uciekają.

Napotkani na drodze chłopci informują nas, że za wsią bolszewicy okopali się i są przygotowani do obrony. Wioska położona jest nad głębokim jarem, który szerokim lejem przechodzi w dolinę opodal płynącego Dniepru.

Cały dywizjon zatrzymuje się w lesie pod wsią. Dowództwo wysłało patrole we wszystkich kierunkach, aby zorientować się w położeniu wojsk nieprzyjacielskich.

Z kilku szwoleżerami i kapr. Stawińskim jadę prosto gościńcem do wsi. Stawiński wysłał mnie na szpic.

Godzina dziesiąta rano. Jadę stępą w kierunku wsi. Na drodze zatrzymuję jakąś kobietę. Pytam ją o bolszewików. Kobieta opowiada, że okopują się pośpiesznie za wsią, zapędzwszy wszystkich mężczyzn do ko-

pania rowów strzeleckich.

Dalej informuje mnie, że mają armaty i dużo piechoty. W końcu radzi mi dobroduszenie, że bym się wrócił, bo mi tam na pewno zabiją.

Dziękuję jej za informacje i ruszam dalej. Dojeżdżam do pierwszej chaty. Zatrzymuję się i obserwuję wieś. Za chwilę ukazuje mi się kilkunastu kawalerzystów, którzy powoli jadą w moją stronę. Zatrzymują się i kryją za jedną z chałup.

Dojeżdżają do mnie koledzy ze Stawińskim i zajmują obok miejsca. Trzymamy w ręku karabinki gotowe do strzału.

Kawalerzyści jadą spokojnie, nie przeczuwając zasadzki. Są już blisko, gdy zza chałup dajemy do nich salwę. Zakotłowało się, dwóch padło na ziemię, reszta w nogi.

Dajemy jeszcze kilka salw i wykrzykujemy „hurra”. Po stronie nieprzyjacielskiej zrobiło się wielkie zamieszanie.

Posuwamy się powoli na przód. Widać w oddali za wsią żółte pasmo rowów strzeleckich. Jednak bolszewicy nie zajmują przygotowanej pozycji, lecz wycofują się pośpiesznie.

(Dalszy ciąg jutro).

Kalendarz dnia

15

SIERPIEŃ

NIEDZIELA,

13 po Ziel. Św. 33
Ewang.
O 10 trędowatych
Wniebowzięcie N.
Panny Marii
Słowiański: Jaela-
wa św.
Słońca wsch. 4.18,
zach. 19.2.
Księżycza wschód:
14.34, zach. 22.34

HISTORIA PODAJE:

1392 Wjazd króla polskiego i cze-
skiego Wacława II do Krakowa.
1772 Upadek Konfederacji Barskiej
1769 Urodził się na Korsyce Napo-
leon.
1799 Legiony polskie Dąbrowskiego
odznaczają się w bitwie pod No-
wi.
1831 Krwawe rozruchy w Warszawie
1920 „Cud nad Wisłą”. Ostateczne
zwycięstwo Armii Polskiej nad
 bolszewicką.

PRZYSŁOWIA:

„Na Marii Wniebowzięcie,
pokończone żecie”.

KTO NIE WIE, ŻE:

Jeszcze dużo niewolników jest na
świecie.

HUMOR SZKOCKI:

Podobno Szkot wysłał kwiaty czy
cukierki swej narzeczonej na imieni-
ny, za pobraniem pocztowym.

Był też inny Szkot, który tylko dla-
tego urodził się w dniu 29 lutego, aby
urządzać urodziny co cztery lata.

Ostatnia Nowość!

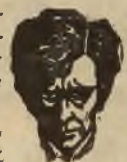
Automat kal
6-cio mm. wa
ga 255 gr.,
szer. 70 mm.,
dług. 100 mm
Wyrzucający
sam gilzy po
wystziale.
Huk ogłusza-
jący. Zapewnia bezpieczeństwo osobi-
ste w domu i w podróży. Cena zł. 5.95.
2 sztuki 11.50. 100 szt. naboi syst.
„Flobert” zł. 3.60, w/g rys. 35. Szczę-
teczkę darmo. Pozwolenie niepotrzeb-
ne. Wysyłamy na listowne zamówie-
nienie, płaci się przy odbiorze. —
Adres: P. F. Br. E. Jakubiński —
Warszawa, Leszno 60. O. W.

Odpowiedzi Redakcji

„NAOCZNY ŚWIADEK”: Listów a-
nonimowych, nawet najbardziej cieka-
wych, nie zamieszczamy. Zawsze
musi być podane dla wiadomości Re-
dakcji imię, nazwisko i dokładny a-
dres.

H. R. w Łagowie koło Staszowa:
Upamiętniamy, że „Dzień
zapłaty” nie ukaże się w wydaniu
książkowym. Może Pan tylko nabyć
numery gazety, w których drukowana
była ta powieść, po 10 groszy za nu-
mer.

Przyjdź! Poznasz osobi-
ście wielkiego starca, do-
skonalego znawcę duszy
ludzkiej, autora wielu
prac naukowych, redak-
tora Szyllera-Szkolnika,
psychografologa. On o-
kreśli Twój charakter,
zdolności, przeznaczenie. Medium
„Ewigeny” odgadnie Twoje imię, na-
zwisko, wyszczególni najważniejsze
fakty życia. Przyjdź osobiście lub po-
daj datę urodzenia. Załącz 50 gr.
znakomka pocztowym, poznasz cha-
rakter, zdolności, przyszłość, bez żad-
nej dopłaty. Przyjścia codziennie.
Red. „Świt”, Warszawa, Żulińskiego 9
m. 2.

Na małej wokandzie...

Miłosierne serce

czyli: — „Rozmowa z władzą”

(A. E.) Pan Izaak Stokwiz ode-
brał w banku 300 złotych gotów-
kę, włożył pieniądze do teki i
wyszedł na ulicę.

Lał deszcz i dał zimny wiatr.
Dyżurujący przed bankiem poli-
cjant przemarł do szpiku kości i
tak nieszcześliwie wyglądał,
obcierając nos chusteczką, że
panu Stokwisowi żal go się zro-
biło.

— Biedny chłopaczek! — po-
myślał. — W takie pluche on tu
stoi i pilnuje moje pieniądze, że-
by je nie ukradli. Muszę go za to
powiedzieć parę ciepłych słów.

— Zimno pana, co, panie po-
licjancie?

Posterunkowy ani drgnął.

— Żal mnie pana dopraw-
dy — westchnął pan Stokwiz.

— Tak pana zimno, że pan na-

wet usta otworzyć nie możesz.

— Policjant milczał w dal-
szym ciągu.

— Uś, jaki ziąb! — litował się
pan Stokwiz. — Sie wyobra-
zam przyjemność pilnować bank
w takie pogody.

Ale już nie potrzebujesz pan
tu stać — uśmiechnął się uspa-
niałomyślnie pan Stokwiz. —
Możesz pan iść do domu, panie
policjancie, pozwalam pana.

Ja już odebrałem moje pie-
niądze.

Posterunkowy aż splunął z iry-
tacji.

— Pan będziesz z posterunku
zwalniał? Władzę!

Dowód osobiście proszę!!

Sąd skazał pana Stokwisza na
pięć dni aresztu.

Na politycznym widnokręgu tygodnia

Przemówiły armaty w Chinach

Mężowie stanu i dyplomaci
odpoczywają. W kilku miejsco-
wościach dziwnym zbiegiem o-
koliczności spędza swój urlop
równocześnie wielu mężów sta-
nu. I tak np. w Szkocji bawi kil-
ku członków rządu angielskie-
go, niemiecki ambasador, w Au-
stirii bawią członkowie rządu
węgierskiego, czeskiego, kilku
wybitnych dyplomatów obcych
państw, a ostatnio przybył tam
również sowiecki komisarz dla
spraw zagranicznych Litwinow.

Jakkolwiek są to rzeczywiście
urlopy wypoczynkowe, to nie
mniej spotkania nie są zupeł-
nie przypadkowe i na pewno przy
tej okazji omówione zostaną
sprawy obchodzące dane
państwa. Jeśli byśmy chcieli
scharakteryzować przebieg wy-
padków w ostatnim tygodniu to
trzeba by powiedzieć, że właści-
wie nic nowego nie zaszło.
Bo przecież wojna w Hiszpanii
trwa już przeszło rok. Codzien-
nie toczą się „normalne” walki.
Każda ze stron zapewnia, że
odniosła „dziś” decydujące zwy-
cięstwo.

Zasady... zasady...

A w rzeczy samej nic się nie
zmieniło.

Również od wielu miesięcy
toczą się rokowania o pełne
wprowadzenie w życie zasady
niemieszania się do wojny hisz-
pańskiej. I oczywiście na tym
odcinku też nic się nie zmieniło.
Rozmowy toczą się nadal.
Wszystkie zainteresowane pań-
stwa twierdzą, że dbają o neu-
tralność, że pragną zakończenia
wojny w Hiszpanii. Przełożone
na język rzeczywistości ozna-
cza to: będziemy popierać aż
do zwycięstwa naszych sojusz-
ników. Nieinterwencja znaczy,
że pomagamy jednej, a nie obu
stronom. W tych warunkach
nie ma naturalnie żadnych wi-
doków na osiągnięcie jakiegos
porozumienia. Zresztą Niemcy
i Włochy grają wyraźnie na
zwłokę licząc, nie bez pewnej
służności, że pozycja powstań-
ców umacnia się z dnia na
dzień.

Od słówek do armat

Na Dalekim Wschodzie też
nic nowego. Wypadki rozwija-
ją się. Od słówek i gróźb prze-
szło się do języka bardziej zro-
zumiałego, do armat.

Naprzeciwko siebie stanęły
dwie armie: japońska i chińska.

Pod względem wojskowym ja-
pońska znacznie góruje nad chiń-
ską. Bitność i uzbrojenia Japoń-
czyków jest powszechnie zna-
na.

Na tle wojny z Japonią wśród
generałów chińskich omawia
się możliwość zaprzestania woj-
ny domowej, która przecież od
lat nie ustaje. Ukazały się już
wiadomości, że chińskie armie
komunistyczne (kilka prowincyj
posiada rząd sowiecki) szy-
kują się do pomocy rządowi nan-
kińskiemu. Niektórzy piszą już
o przebudzeniu się kolosa chiń-
skiego i w czarnych kolorach
malują położenie Japonii.

Wydaje się nam, że wszyst-
kie te wiadomości są conaj-
mniej przesadzone i przed-
wczesne. Nie ulega najmniejszej
wiadomości, że chińskie armie
komunistyczne gotowa jest do
wojny z Japonią. Leży przecież
to w jej programie wywalcze-
nia niezależności Chinom. Fak-
tem jest, że armia ta jest naj-
lepiej uzbrojona i zorganizowana
tak, że stanowi poważniejszy
opór, aniżeli pozostałe armie
chińskie.

Czy przyjdą
z pomocą?

Nie należy jednak zapominać,
że różnice między rządem nan-
kińskim, a chińsko - sowieckim
są zbyt wielkie, by porozumie-
nie mogło dojść do skutku z dnia
na dzień. Wydaje się więcej a-
nizeli wątpliwe, by chiński rząd
sowiecki ogłosił swoje teryto-
rium z doborowego wojska, po-
syłając wszystko na odsiecz
Nankinowi. Byłoby to bardzo
niebezpieczne dla wewnętrznej
situacji.

Japonia posiada w tej chwili
jednak olbrzymią przewagę nad
wewnętrznie rozbitymi Chinami.
Generałowie chińscy są przeku-
pni i Japonia rzuca duże pie-

niądze. Armia chińska jest złe
uzbrojona i wyćwiczona. To są
fakty, których nie wolno przeo-
czyć. W takich okolicznościach
nawet chwilowe niepowodzenia,
zresztą nie ma ich, nie przesąd-
dzają jeszcze wyniku zatargu
chińsko - japońskiego.

Powtarzamy, że nie można za-
bawiać się w prorocтва, trudno
przewidzieć rezultat krwawych
zmagani na Dalekim Wschod-
zie, ale w obecnej chwili szan-
se Japonii są jeszcze bardzo du-
że.

Wojna prasowa
dla odmiany

Pewnym urozmaicheniem w sy-
tuacji politycznej jest wojna pra-
sowa między Anglią a Niemca-
mi. Spokojni Anglicy nie wytrzy-
mali i wydali ze swego tery-
torium 3 niemieckich dzien-
nikarzy. Panowie ci zbyt gorliwie
zajmowali się maceniem wody,
zbieraniem wiadomości nie pra-
sowych, snuciem intryg, psu-
ciem stosunków między Anglią
a innymi państwami, szpiegow-
niem poszczególnych osobisto-
ści politycznych, by można ich
było dłużej ścierpieć.

W CZTERY OCZY
Intymne rozmowy Iksa z Czytelnikami

Miała zaledwie szesnasty rok

P. HALINA radzi się nas w sprawie,
którą tak wyluszcza:

„Jestem jeszcze bardzo młoda, mam
bowiem zaledwie szesnasty rok. Zwró-
ciłam na siebie uwagę pana na stano-
wisku, starszego ode mnie o dwadzie-
ścia lat, i to żonatego.

Od razu spodobał mi się bardzo, on
sam i jego charakter. Po pewnym cza-
sie uległam mu. Jestem nadal jego ko-
chanką.

Zaraz od początku przyszło mi na
myśl, że źle zrobiłam. Zrazu chciałam
się z tego wycofać, ale już było za

późno. Uczucie moje wzrosło. Przy-
wiązałam się do niego bardzo. Obec-
nie kocham go do szaleństwa.

Muszę, zresztą, zaznaczyć, że przez
moje zbliżenie z nim nikt nie ponosi
szkody, bo z żoną nie żyje już od kil-
ku lat.

Miałam narzeczonego. Rzuciłam go
dla niego. Często jednak przychodzi
mi na myśl piosenka, z którą zwrac-
cam się do Pana, Redaktorze:

„Mów Pan sam, co ja z tego mam?”
Męża — mieć nie będę. Przyjaciela,
owszem, mam i mogę mieć nadal. Ale
coż mi z przyjaciela? Stara nie jest-
em. Mężczyznom bardzo się podob-
am. Więc na co mi przyjaciel, gdy
nie mam na to żadnych widoków, by
się ze mną ożenił?

Muszę myśleć trzeźwo o przyszło-
ści. Lata będą miały, przyjdzie sta-
rość, minie szal i coż mi zostanie?
Wspomnienia? A czy wspomnienia
zdołają mi zastąpić to, czego mi wów-
czas będzie brak?

Pomimo, iż zapewniam, że ma-
dla mnie bardzo duże uczucia, jed-
nak coż mi z tego? A jednak zerwać
z nim nie mam siły. Potrzeba mi ra-
dy. Ale takiej prawdziwie przyjaciel-
skiej, jakie tak często czytuję w tym
dziale.

Rady trzeźwo myślącego człowieka,
wyzwolonego z przesądów, ale i nie-
pobawionego zmysłu twardej rzeczy-
wistości życiowej. Więc błagam, Re-
daktorze, powiedz, co robić?”

Jestem szczerze zdumiony, Panno
Halino, że w tak wczesnym okresie
życia, ma Pani już tyle dojrzałości
cielesnej i duchowej. Gdy inne dziew-
częta jeszcze obracają się w sferze
pensionarskich marzeń, niejasnych
przeżyć i fantastycznych rojeń, Pa-
ni już zdołała poznać tajniki życia i
nabrać wobec nich postawy, budzącej
szacunek dla jej trzeźwości.

Od razu powiem Pani, że wszystkie
rozumowania Pani są jak najbardziej
słuszne, choć w tak wczesnym wieku
już wyzute ze wszelkiego poetycz-
nego idealizmu i przepojone rzeczowym,
choć może „poziomym” materializ-
mem.

Wszystkie przewidywania Pani ma-
ją wiele racji. Rzeczywiście, przyjaźń
Pani z tym żonatym panem nie ma za-
danej przyszłości. Przeżyła Pani — mo-
że trochę za wcześnie — wszelkie roz-
kosze miłosne, ale trzeba zerwać z
tym wszystkim.

Brak na to siły? Ha, trudno. Trze-
ba się jednak zdobyć na ten wysiłek.
Najpiękniejsze zwycięstwo jest to,
które się odnosi nad samą sobą.

Pani jest jeszcze taka młoda, całe
życie jest jeszcze przed Panią. Proszę
mu iść naprzeciw śmiało, nieskrępo-
wanie, bez balastu miłości bezowoc-
nej, a więc szkodliwej — ku miłości,
uświęconej w przyszłości uświęce-
niem słubnym rękoma trwałości i
przyszłości.

Poradnia życiowa
Rolf Nelsona

Kupiec z Wilna. Żałuje Pan po nie-
wczasie. Teraz może Pan tylko na-
prawić to zło przez pilną pracę i sta-
ranie się, by rodzina Pana nie odczu-
wała żadnych braków. — Nie żenić
się po raz wtóry. Drugie małżeństwo
przyniosłoby Panu same niepowodze-
nia. Matka Pana powinna się zająć
dziećmi. — Dzieci ma Pan dobre i po-
słuszne i przy możliwej opiece wykie-
ruje je Pan na uczciwych ludzi. —
Radzę prowadzić nadal interes. Te-
razniejszy okres materialnie nieko-
rzystny zmieni się wkrótce na lepszy.
Proszę o przysłanie pisma narzecz-
onego siostry, a odpowiem na pozosta-
łe pytania.

Maria — Suwałki. Sprawę majątko-
wą przegra Pani niesłusznie, mimo od-
nowienia sprawy. Trochę materialne
rodziców i braci jednak niedługo je-
szcze trwać będą. Wkrótce nastąpi
pomysłny zwrot w interesach. W spra-
wie siostry Pani proszę o przesłanie
jej pisma.

Czarna Hanis. Pani winą jest, że
Pan Zygmunt odszedł od Pani. Za-
wiele żądała Pani od niego i męczyła
go wieczne zazdrościami. Jest teraz
wprawdzie zajęty kim innym, nawet
miłą i ładną osobką. Ale o Pani cią-
gle pamięta i zbliżenie się Pani, do-
bre słowo, zrobiłoby swoje. Radzę na-
pisać, wytłumaczyć się a pismo takie
odniesie pożądaną skutec. Z przesła-
nej próbki pisma p. Z. mogę donieść
Pani, że jest to człowiek szlachetny o
dobrym sercu, uczuciowy, pilny, nad-
zwyczajny materiał na męża. Grozi
Pani choroba płucna, proszę uważać
by nie przeziębila się. Siostra przyje-
dzie wkrótce niespodzianie już z mę-
żem. Powodzi się jej dobrze.

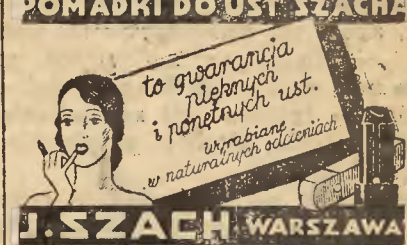
Pechowiec 23. Z pisma Pana widzę,
że nerwy Pana są już zupełnie na wy-
czerpaniu. Od Pana jednak zależy by

właśnie je opanować, by móc prze-
trwać ten przykry okres. Pracę otrzy-
ma Pan wkrótce. Wprawdzie licho
płatną, ale stałą. Wypużam, że cho-
roba żony jest uleczalna i przy trosk-
liwej opiece dojdzie po dłuższym o-
kresie czasu do zupełnego zdrowia.
Do gry loteryjnej nie ma Pan specjal-
nego szcścia.

Skierowanie Z. H. L. Treść listu
Pana zainteresowała mnie bardzo i po
odbytych transie radzę zaskarżyć są-
siada do sądu. Jest on wprawdzie bar-
dzo przebiegły i będzie się starał
wszelkimi sposobami nie dopuścić do
Pańskiej wygranej, ale nic mu nie po-
może. Pan wkrótce zwycięży. Wygra
Pan proces, odbierze całą sumę, a
wtedy skończy się mędra. Złoży Pan
sklep w prowincjonalnym mieście, w
którym do roku podwoi Pan kapitał.
Sąsiad będzie się starał powtórnie na-
wiązać z Panem kontakt widząc Pań-
skie powodzenie, ale radzę tego nie
czynić, gdyż po raz wtóry groziłaby
Panu ruina. Przyjaciela p. Z. radzę
wziąć do interesu, gdyż jest Panu
naprawdę oddany. Los zakupiony o-
becnie, przyniesie nieznaczny wygra-
ną.

Julian J. Sz. Żona Pańska dowie się
gdzie Pan obecnie przebywa i przy-
jedzie, ale radzę nie ustąpić i nie po-
zwolić jej na powrót. Proszę nie oba-
wiać się gróźb. Nie utrzymywać tyl-
ko z żoną żadnego kontaktu. Radzę
podać podanie o rozwód. Żona nadal
będzie żyła z kochankiem, który ją
jednak po kilku latach porzuci. Pan
musi powiedzieć sobie — nie mam żo-
ny więcej i na wszelkie prośby i gróź-
by być głuchy, czynić tak jak Panu
wygodnie. Córeczka jest skromna,
pracowita i wyjdzie wcześniej za mąż
szczęśliwie. Bliższe wiadomości mo-
gę udzielić tylko osobiście: Warsza-
wa, Piasek XI 37 m. 8

POMADKI DO UST SZACHA

TADEUSZ RYS

DZIEŃ ZAPŁATY

WSTRZĄSAJĄCA POWIEŚĆ O BOHATERSTWIE,
MIŁOŚCI I POŚWIĘCENIU

Tania poznała w osobie sędziego swego b. narzeczonego, Fiodora Pawłowicza. Sędzia poznał ją od razu — ale Tania nie chciała się przyznać do swego nazwiska.

Po dłuższym badaniu Fiodor Pawłowicz oświadczył:
— Wobec tego, jeszcze dziś zawiadomę pani ojca w Warszawie, że pani się tu odnalazła.

Tania poczuła, jak mrowie przebiegło po jej ciele, opanowała się jednak i roześmiała się głośno:

— Cha, cha, cha! Cha, cha, cha! Chce mnie pan wypróbować...

— To nie próba, nic ci Taniu nie pomoże!

— Chce pan ze mnie na gwałt uczynić Rosjanę, nie uda się to panu, powtarzam, że nie uda się! A zatem oskarża mnie pan o dwa przestępstwa: o to, że zamordowałam jakiegoś oficera i wyrzuciłam go z pociągu, a poza tym o to, że uciekłam od mego ojca, który już dwadzieścia lat jest w grobie...

— Niech pani zmieni ton, proszę pani, nic się nie uda, na kawałach znam się! — ostro odrzekł sędzia. — Jeszcze dziś zawiadomę telefonicznie albo depeszą ojca, niech tu przyjeżdża, niech swą córeczkę odbierze...

Gdyby się pani chociaż przyznała, gdyby pani nie grała tej wstrętnej komedii, wtedy załatwilibyśmy wszystko w przyjacielski sposób... Ale chce pani ze mnie strugać wariata! Mało tego, że pani ze mnie zakpiła wtedy, gdy uciekła do tych polskich buntowników...

— Nigdzie nie uciekłam — spokojnie odrzekła Tania.

— Cicho, milczeć — krzyknął Zubatow — powiadam, że uciekła pani, i wiem co mówię. Jeśli była pani zdolna uciec od swego ojca, pułkownika, by przystać do polskich buntowników, jeśli była pani zdolna brać udział w ich podłych czynach, to dowód, że pani jest zdolna również jakimś podstępem wypchnąć oficera z pociągu... Nie trzeba go ciągnąć przemocą do drzwi, mogła pani podstępem go tam zawlec, otworzyć drzwi i wypchnąć...

Tania przeżywa teraz bardzo ciężkie chwile. Czula, jak krew uderzyła jej do głowy. W ciągu kilku chwil ważyła różne myśli: co ma teraz uczynić? Jak ma się teraz uratować? Czemu los obszedł się z nią tak niełitościwie. Czemu zawsze musi napotkać na swej drodze życia tak piętujące się trudności?

Nie, za wszelką cenę trzymać się będzie swego. Ma paszport na nazwisko Gustawy Orlńskiej, nie przyzna się do swego prawdziwego nazwiska. Będzie wciąż powtarzać, że jest żoną Tadeusza Orlńskiego...

Ale tymczasem rozstanie się z Tadeuszem, tymczasem pozostanie w więzieniu, póki jej ojciec nie przyjdzie. A Zubatow chce się zemścić na niej; na pewno zemści się.

Czekał chyba długo na taką okazję, by móc się zemścić.

Gdy tak rozmyślała, coś ją zaczęło dusić w gardle.

Co ma teraz uczynić? Jak ma się ratować? Ratować się, to znaczy być razem z Tadeuszem, bo bez niego życie nie przedstawia dla niej żadnej wartości.

A może powiedzieć prawdę i błagać go o litość? Ale czy ten carski oficer, jej były naręczony okaże się trochę dla niej litościwy?

A czy godzi się, by prosiła o litość tych, co wy-

stali jej Tadeusza na Sybir, co kują Polskę?

Nie, nie poprosi go o zlitowanie! Może znów cud jakiś przyjdzie jej z pomocą, wyrwie ją z rąk narzeczonego.

— Pani nie odpowiada? Pani milczy? — spogląda Fiodor ironicznym wzrokiem na Tanię.

Nareszcie wybiła godzina jego zemsty!

— Nie mogę nic powiedzieć ponadto, co już powiedziałam — odrzekła Tania. — Jestem w ręku pana, może pan ze mną uczynić wszystko, co się panu żywnie podoba.

— A zatem Tatiana Aleksejewna, ma pani zamiar znów grać ze mną komedię? Co?

Tania milczy.

— Ach, nauczyłaś się od nich uporu! Milczenia! Tania nie odpowiada.

— A zatem odsyłam panią do więzienia.

— Może pan uczynić, co się panu żywnie podoba... Wszystko mi już jedno — machnęła Tania zrezygnowanym ruchem ręki.

To zrezygnowanie Tani zachwiało na chwilę decyzję Fiodora Pawłowicza.

— Jeżeli pani przyzna się otwarcie, że jest pani córką pułkownika Iwanowa, zwolnię panią natychmiast.

Tania milczy i nie odpowiada.

— Powtarzam, zwolnię panią od razu, jeśli się pani przyzna — powtórzył raz jeszcze i w oczach jego ukazały się ogniki.

Tania spojrzała na niego zasmuconymi oczyma:

— Oczywiście, panu jest bardzo dobrze. Bawi się pan z nieszczęśliwą kobietą, jak kot z myszką.

— A zatem? Zrozumiała pani moją propozycję? Natychmiast zwalniam panią.

— Chce pan zmusić mnie do kłamstwa? Ale ja kłamać nie będę! Zresztą, nie znam żadnej Tatiany Aleksejewny, córki jakiegoś tam pułkownika. Jestem Gustawa Orlńska...

Widzę, że się pani uparła... No dobrze... Odsyłam panią do więzienia... Oskarżają panią o morderstwo. A poza tym dzisiaj jeszcze telegraficznie zawiadomę ojca pani, żeby natychmiast przyjechał.

Fiodor Pawłowicz zagryzł wargi. Chwilę milczał. Potem nacisnął dzwonek na biurku. Do pokoju wszedł żandarm.

— Zaprowadzić ją natychmiast do więzienia — rozkazał, wskazując Tanię, która siedziała milcząca.

Żandarm zbliżył się do Tani. Na jej twarzy malowała się rozpacz. Podniosła się powoli, tak jakby była chora.

Sportowcy czytają najpopularniejsze

pismo Nowy Sportowiec

Cena 10 groszy

Ukazuje się w poniedziałki i czwartki

Wyprostowała się. Żandarm rzucił jej:

— Prędeż! — marsz!

Tania obdarzyła swego byłego narzeczonego wzrokiem pełnym nienawiści. Ostрым głosem odrzekła.

— Mój panie, sądzę, że wypadnie nam się jeszcze spotkać. Ale wtedy ja zajmę pańskie miejsce. A niech pan do mnie nie ma wtedy żalu, jeżeli wyrok będzie dla pana bardzo przykry...

W pokoju rozległ się głośny śmiech Zubatowa.

Tania szybkim krokiem skierowała się do drzwi.

Po burzy

Pułkownik Iwanow spaceruje nerwowym krokiem wzdłuż gabinetu swej willi.

Zmierzch.

Ciemne chmury kłębią się na niebie, wiatr świszczy między drzewami, żółte liście opadają na ziemię, jak łzy opuszczonego dziecka...

Jesień w całym kraju.

Pułkownik Iwanow spaceruje w swym gabinecie wielce zadowolony. Dzisiaj otrzymał pochwałę z samego generał-gubernatora...

Poza tym został przedstawiony do nagrody premierowi Stołypinowi.

Iwanow zapalił cygaro i rozłożył się na fotelu.

— W końcu zdławiono ich wszystkich, tych podłych buntowników — powiedział, puszczając kłęby dymu. — Złamano opór Lachów w Prywiślańskim kraju. Teraz jak psy leżą po więzieniach, teraz gniją na tajgach sybirskich...

Tak opór został złamany! Wylapano ich wszystkich, jak te szczury... Zawszem mówił: nie długo będziecie psu braty tańczyć! Teraz leżą spętani i zduszeni!

Czasem wybuchnie tu lub ówdzie bomba. Tu lub tam odbędzie się demonstracja, strajk...

Ale to tylko jęki konającego.

Iwanow rozłożył się wygodnie w fotelu, wypuszcza z ust kłęby dymu. Tam, na ulicy świszczy wiatr, niebo jest zachmurzone!

Iwanow rozmyśla:

— Ten nowy premier Stołypin zabrał się śmiało do buntowników... Che, che, che, nie szczędzi dla nich kul... Fajny chłop, ten Stołypin... Takich ministrów potrzeba w kraju, nikt nie śmie głowy wystawić... Im więcej szubienic — tym mniej buntów — powiedział minister... Brawo, Iwanow już od dawna tak mówił...

Nagle rozległo się pukanie do drzwi.

— Kto tam? — zapytał Iwanow.

— Depesza, panie pułkowniku — odrzekła Wasylisa.

— Wejść!

Wasylisa weszła do pokoju i trzęsąc się całą podała pułkownikowi depeszę.

— Od kogo to może być?

— Nie wiem, nie przeczytałam jej — odrzekła staruszka.

Iwanow przeczytał depeszę.

Przerażonymi oczami spojrzał na Wasylisę.

— Wiesz co się stało?

(Dalszy ciąg jutro.)

BILL NA TROPIE GANGSTERÓW

Sensacyjny film powieściowy z życia podziemnego świata Ameryki

Wywiadowcy w roli
włamywaczy

JUTRO: BANDA MIKE'A Z PANAMY

Pełna tabela loterii

2-gi dzień ciągnięcia 3-ej klasy 39-ej Lot. Państw.

I ciągnięcie

GŁÓWNE WYGRANE

Dzienna wygrana 5.000 zł. na nr.:

167105

75.000 na nr.: 109514

30.000 zł. na nr.: 7187

10.000 zł. na nr.: 161452

5.000 zł. na nr.: 57233 81177 110255

2.000 zł. na nr.: 177563

1.000 zł. na nr.: 119994

19615

500 zł. na nr.: 4155 1005 42393

78170 38462 83563 96904 104780

142067 194283

400 zł. na nr.: 14800 74851 87350

90912 114958 117642 122963 143885

155624 159659 187045 187848 194671

300 zł. na nr.: 19818 34985 49566

73373 83197 89044 101644 102189

106925 108701 117096 117952 123557

133169 168786 191698

250 zł. na nr.: 8073 9662 11249 13831

27408 28809 33488 37213 46252 49893

50650 66514 69142 70434 73596 74574

74796 79786 82740 91999 96901 98344

102573 105299 110517 113812 121809

127116 137418 140955 146116 152767

159752 160537 167649 175555 184060

Wygrane po 200 zł.

427 1093 437 541 727 2008 648 3133

5261 64 331 82 814 6052 101 7526

8310 496 858 9169 88 376 98 788 819

10290 438 11718 69 72 994 12603

13830 14299 462 627 747 15334 652 89

750 825 16607 901 28 17299 445 917

18350 19043 171 234 548 810

20864 22854 23718 25652 718 26507

969 27277 28021 374 644 29933

30222 31614 836 32571 648 33218

797 34985 35284 24 793 12 36132 777

73727 64 532 843 38307 39367 529 830

40093 349 552 41422 620 42310 499

521 98 38 43019 455 44096 774 45276

446 6391 482 691 881 47366 54 48226

49718 937

50098 383 618 799 975 51661 9 780

840 900 1 52082 53970 54147 681

56222 354 56097 885 57028 12 196 266

58158 302 88

60514 659 61128 361 62026 646 63066

216 73 64322 454 98 6950 67599 68027

359 484 758 914 69004 98 191 279 433

54 671 860

70293 369 859 71192 206 526 72001

73861 74086 106 420 510 710 916 75450

540 76056 519 77009 118 253 627 759

78124 412 3 720 992 79918

80192 5 446 81384 532 82517 600 822

83148 221 354 654 84366 935 85414

867 990 86131 11 87507 88091 100 83

306 89017 41 220

90912 91214 391 642 92562 49 661

877 93111 701 94711 14 59 95906 96179

42 736 901 98556 802 936 97 99055

370 569 914

100085 212 401 101358 470 838 86

956 102036 2 06406 568 103550 86

104182 355 549 105169 804 930 106925

107838 109598 899

110329 111239 644 798 113812

114337 881 115103 273 533 116026

117165 693 992 118201 58 695 119021

111 691

120666 121734 829 122624 889 123075

124 232 924 124037 54 7 642 125288

706 7 126736 127662 712 72 901 128256

457 586 129311 907

130635 131598 788 132491 510 911

133048 969 135274 386 512 136615

138773 895 139777

141010 82 136 411 839 977 142059

275 339 462 143178 315 425 144063

359 571 146394 512 148343 70 445 61

8 511 751 982 149189 948

150030 116 29 208 611 955 151386

69 97 430 829 918 56 152288 609 153065

107 276 394 521 699 732 154363 846

155045 327 480 602 54 746 932 156214

467 157037 213 453 729 45 92 856

158063 195 6 258 588 159157 20 284

385

160522 161377 776 892 963 162201

165132 38 239 590 164520 165143 535

163 166587 167130 315 911 168470

169723 834

170724 800 171332 418 172029 110

224 35 740 173163 315 493 174135 207

444 176175 85 241 58 177379 421

178546 179060

180599 683 181023 6 398 718 182317

31 994 183112 715 184332 185131

186343 454 504 878 96 187420 565 939

188423 726 969 189668 747

190956 191345 192308 567 193112

142 310 534 983 194277 413 757

Wygrane po 50 zł.

38 672 193 376 468 672 739 2501

3136 4451 84 5348 6374 677 80 7188

642 821 916 8255 400 702 934 9061

481

10036 11028 150 3 714 13115 340

915 14058 462 15062 177 973 17106

293 18302 741 1010 82 623 735 22066

20230 929 21011 82 623 735 22066

23441 24974 25544 70 27097 690 28278

408 29309 980

30205 31250 641 32234 91 610 33451

719 34355 784 868 35259 335 783 36494

7510 38382 415 598 826 39321 747

40232 40 844 41185 285 932 42203

497 911 43095 44088 103 869 45085

448 46101 356 567 47088 48067 184

19177 222

50436 51090 304 780 52876 96 978

53265 962 54494 992 56354 779 57086

186 191 659 828 997 58057 59428 545

60094 237 306 401 61261 376 753 964

62098 256 63287 510 776 64205 33 849

65457 66388 493 6755 7 68615 69060

242 6 615 27

70025 360 8 71570 825 72621 73126

776 872 74613 75466 74 613 822 76502

894 77074 352 400 78579 51 79216 63

342

80105 81340 423 634 82263 707 83262

84264 85366 697 9 86111 87150 88375

851 75 89731

90498 822 91663 92344 93111 296 94377

532 616 734 95017 96334 97131 338

848 921 99105 473

100167 101154 102182 103810 104183

393 105564 106925 107096 708 874 956

108338 109264 791 832

110255 111279 352 112842 113053 484

838 994 114020 155 288 812 957 67

115649 66 116132 93 117982 118085

396 448 828 119966 28

120163 884 122011 264 123273 536 67

982 124434 705 925 126128 798 800

900 127173 358 586 630 937 128070

441 691 952

130695 830 131221 132048 58 166

133673 134969 135177 409 136024 129

487 844 137218 831 138700 885 139444

804 999

140002 301 409 141056 181 484 142176

609 143035 111 144684 145022 93

146246 727 892 147773 148955 148354

150691 719 151480 815 152025 442

801 153125 40 559 750 989 94 154409

155602 156040 362 745 898 158306 462

529 159200 524 957

160645 821 161196 205 741 162061

955 163171 790 164574 165767 166058

260 393 167323 574 820 91 969 168818

963 169181 443 56

170578 855 75 171074 751 172057

173243 174444 175008 496 878 176090

513 177134 268 701 178164 364 772

180052 302 986 181356 182022 184332

185264 495 186337 686 731 921 187226

359 687 957 188969 189891

190343 641 744 191741 192121 804

194069 3 387 789 854

II ciągnięcie

Stała dzienna wygrana 20.000 zł.

na nr. 97309.

Zł. 15.000 na nr. 110567.

Zł. 10.000 na nr. 68598.

Zł. 5.000 na nr. 85661.

Zł. 2.000 na nr. nr.: 50680 115697

139056 156514 190442

Zł. 1.000 na nr. nr.: 9227 33290 40947

55553

Zł. 500 na nr. nr.: 6901 32461 54603

120815 121752 162657

Zł. 400 na nr. nr.: 17116 43531 56614

61143 71945 72759 88843 93991 124794

146817 161367 162586

Zł. 300 na nr. nr.: 2205 14778 15040

25984 40603 47411 49928 52867 81315

Z Kieleckiego Hollywood

Fotogeniczny kolorowy portret jest marzeniem niejednej panienki

Agent uzbrojony w odpowiednią legitymację wyrusza w teren. Wszystkie jego myśli i wysiłki skoncentrowane są na „wyłowienie” klienta.

Agenci odwiedzają kolejne miejscową inteligencję, zamożniejszych mieszczan i proponują zamówienie portretu. Gdy klient okazuje swą zgodę na ufundowanie sobie „pamiątkowego” portretu, zaczynają się targi.

Ceny są tu czysto indywidualne. Agent orientuje się znakomicie co do możliwości płatniczych swego klienta i w zależności od tych warunków proponuje cenę.

Proponowana cena ulega jednak redukcji i nieraz dokonuje się transakcji na sumę wielokrotnie mniejszą od ceny pierwotnie wskazanej przez agenta.

Klient jest zadowolony z targu i kładzie swój podpis

na zamówieniu, wpłacając jednocześnie zaliczkę. Częstość wpłacona zaliczka wynosi już tyle ile jest wart sam portret, a to co następnie wpłaca się przy wykupieniu portretu — stanowi grosz formalnie znaleziony.

Jeżeli klient jest uparty, agent stara się go zjednać, obiecując złote góry. Szczególnie łatwym terenem pracy dla agenta są kobiety, z których nieomal każda tęskni do posiadania pięknego fotosu, czy kolorowego portretu, gdzieby wyglądała jak sama gwiazda ekranu Greta Garbo czy Marlena Dietrich.

Agent oczywiście obiecuje klientce, że wyjdzie na

Kupon „K. Expressu Codziennego”
upoważnia do otrzymania w kasie kina „Palace” w Kielcach biletu w cenie 75 gr. na wszystkie miejsca

bóstwo, bowiem jest „wyjątkowo fotogeniczna”. Panie i panienki z małych miasteczek odkładają każdy grosz, głodują, skąpią na wszystkim, aby tylko móc posiadać kolorowy portret aby wywiązać się ze swych zobowiązań wobec uczynionego zamówienia.

Uzyskawszy odpowiednie zamówienie i zaliczkę, agent rusza w dalszą drogę, gdyż nigdy nie lubi tracić czasu w jednym miejscu. W wypadku, gdy agent nie otrzymał zaliczki na zamówienie komunikuje o tym listownie swemu mocodawcy i prosi o wysłanie prowizji.

Często bywa tak, że nie otrzymawszy tej prowizji, agent odstępuje zamówienia firmie konkurencyjnej. Nieraz klient otrzymuje aż z trzecich rąk zamówiony portret. Jak on wygląda i jaką przedstawia wartość można sobie łatwo wyobrazić.

Co robi agent gdy w danej miejscowości nie może znaleźć nabywców na swój towar? Są agenci, którzy w takich wypadkach idą do pierwszego lepszego zakładu fotograficznego, nabywają kilka zdjęć zupełnie nieznanymi osobami, podpisują za mówienia fikcyjnymi nazwiskami i wysyłają ten transport do swej firmy, prosząc o wypłacenie prowizji.

Dopiero po wykonaniu portretów firma orientuje się, że padła ofiara wyrafinowanego

oszustwa.

Niejednokrotnie zdarza się, że agent ustala listę klientów na podstawie książki telefonicznej i do tych nazwisk dobiera fotografie innych zupełnie osób.

Klient taki otrzymuje po kilkunastu dniach przesyłkę za zaliczeniem pod swym adresem, a gdy jest naiwny i wykupi ją, stwierdza z przerażeniem, że przysłano mu portret nieznanego jegomościa, względnie grupę rodzinną zupełnie obcych mu ludzi.

(C. d. n.)

Odbiorniki sieciowe i grzejniki elektryczne, żelazka, łabryki, kucharki, grzałki do rurek, poduszki i inne
do nabycia na dogodnych warunkach
w Radomskim T-wie ELEKTRYCZNYM
Spółka Akc. w Radomiu
ulica Traugutta Nr 53

Tanio

i skutecznie

Ogłaszajcie się w dziale drobnych ogłoszeń K. E. C.

Drobne ogłoszenia

Rządca rolny lat 47 wyzn. Rz.-Kat. poszukuje posady od 1 września b. r. Pracowałem w większych intensywnych majątkach. Świadectwa chlubne, referencje poważne, praktyki 20 parę lat. Oferty: Julian Chrostowski, Kielce poste-restante.

Kupię magiel elektryczną okazjnie w dobrym stanie. oferty kierować „Kiel. Express Codzienny”.

Święto żołnierza polskiego

Kielce, w 17 rocznicę zwycięstwa nad Włsą

Wzorem lat ubiegłych i w roku bieżącym w dniu 15 sierpnia Kielce święcić będą 17-tą

rocznicę zwycięstwa oręża polskiego pod Warszawą.

W dniu tego święta żołnierza polskiego odbędzie się uroczyste nabożeństwo w katedrze kieleckiej, celebrowane przez J. E. biskupa Sonika.

Wygłoszone w czasie nabożeństwa kazanie transmitowane będzie przez megafony.

Kina kieleckie:

Czwartak Północ woła
Palace: Pieśń nad pieśniami
WF. i PW. Hrabina Marica
Casino: Z powodu remontu nieczynne

ELEKTROWNIA w Kielcach Spółka Akc. ELEKTRYFIKUJE

fabryki, warsztaty gospodarstwa domowe
na najdogodniejszych warunkach.

Kupon ulgowy „K. Expressu Codz.”

Okazicielowi kawa wyda bilet ulgowy w cenie 75 gr. na wszystkie miejsca w „CZWARTAKU”.

Czy należy dużo pić podczas upałów?

Pod tym względem zdania są podzielone. Niektórzy uważają, że pić należy jak najwięcej, poprostu, ile dusza zapragnie, aby tylko ugasić pragnienie.

Inni uważają przeciwnie, że nadmierne pochłanianie zimnych napojów podczas upałów jest szkodliwe i wręcz niecelowe, gdyż im więcej się pije tym więcej pragnie się pić.

To ostatnie zdanie, poparte dowodami, byłoby słuszne, gdyby „zapomniano o istnieniu kawy „STELLA”.

Kawa ta doskonale gasi pragnienie, orzeźwia, a więc mo-

żna ją pić w dużych ilościach, a ponad to, wskutek znacznej zawartości słoju i innych odżywczych składników jest niezwykle pożywna.

Jeżeli weźmiemy w dodatku pod uwagę wspaniały smak tego napoju, dojdziemy do przekonania, że kawa „STELLA” jest najsmaczniejszym i najzdrowszym napojem dla ludzi pracujących fizycznie i umysłowo.

Czy jesteś już członkiem L. M. K.

Furmanka pod samochodem

Na szosie pod wsią Górsko, gm. Korzecko, pow. kieleckiego, samochód ciężarowy, jadący w stronę Kielc, najechał na jednokonną furmankę Liska Jana z Sadowic, wskutek czego koń doznał złama-

nia lewej przedniej nogi, wóz został uszkodzony, a jadący furmanką w liczbie 5 ciał osób z powodu wywrócenia się furmanki — doznali lekkich uszkodzeń ciała.

Wyjeżdżając na urlop

PAMIĘTAĆ NALEŻY O

zgłoszeniu swego adresu letniskowego w administracji „Kieleckiego Expressu Codziennego”
Kielce, ulica Sienkiewicza Nr 32
aby

otrzymywać swój dziennik na czas i bez przerw

Wypadek z bronią na kopalni

Do stróża nocnego Skóry Jana, pełniącego służbę na kopalni Barcza, przyszedł Józef Stanisław Piwowarowie, którzy wyrazili chęć obejrzenia broni palnej, posiadanej przez Skórę.

Ten chcąc uczynić zadość

ich życzeniu — począł rozładowywać broń i w tym czasie spowodował wystrzał, raniąc w prawe udo stojącego na przeciw niego Piwowara Józefa.

B A R i Restauracja

„BRISTOL”

KIELCE,
Sienkiewicza 21, tel. 12-19.

Dziś specjalne dania barowe:

Gołąbki z młodej kapusty
Żoładek gęsi duszony z cebulą

50 gr.
60 „

Zrazik cielęcy po parysku
Eskałop wieprz. sos pomidor.

50 gr.
50 „

Kiełbasa firmowa
Bigos z młodej kapusty

40 gr.
30 gr.

Ceny niezmiennione od 1935 r.

Pranumerata miesięczna „Kieleckiego Expressu Codziennego” łącznie z odnośnikiem do domu lub przesyłką pocztową w całym kraju 2 zł. 50 gr.

Ceny ogłoszeń: Za 1 wiersz milimetrowy w 1 szpalcie w tekście 40 gr., za tekstem 30 gr. Ogłoszenia drobne 10 gr. za słowo. Ogłoszenia matrymonialne w dziale „drobnych” 20 gr. za słowo. Komunikaty i wzmianki 1 zł. od wiersza. Komunikatów bezpłatnych nie umieszcza się. Za treść ogłoszeń redakcja nie odpowiada.